

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-16501837

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 21.03.2025 tarihli ve 1602186 sayılı yazınız.
b) 21.03.2025 tarihli ve 1602196 sayılı yazınız.
c) 21.04.2025 tarihli ve 1615003 sayılı yazınız.
ç) 02.05.2025 tarihli ve 1621124 sayılı yazınız.

7/25342 7 GK 126
7/25452
7/26741 7 GK 144
7/26745
7/27243 GK 152

İlgi yazılar ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/25342, 7/25452, 7/26741, 7/26745 ve 7/27243 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/25342 Cevap Metni (2 Sayfa)
- 2 - 7/25452 Cevap Metni (5 Sayfa)
- 3 - 7/26741 Cevap Metni (7 Sayfa)
- 4 - 7/26745 Cevap Metni (3 Sayfa)
- 5 - 7/27243 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1B9A842F-E8D3-4122-8692-C8DA1EE49E57

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Diyarbakır Milletvekili Sayın **Dr. M. Sezgin TANRIKULU**'na Ait 7/26745 Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızın tüm çalışmaları, yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlendirilmesi; eğitim ve sağlık imkânlarından eşit bir şekilde yararlanmalarının sağlanması; istihdama ve karar alma mekanizmalarına katılımlarının arttırılması; medyada eşitlikçi temsilin sağlanması; kadın erkek fırsat eşitliğinin ana plan ve politikalara dâhil edilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaların sürdürülmesini desteklemek üzere yürütülmektedir.

Bu kapsamda Bakanlığımızca son dönemde gerçekleştirilen en önemli çalışmalardan biri “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı”dır. 2024-2028 yıllarını kapsayacak şekilde ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri çerçevesinde kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanan eylem planı, 8 Mart 2024 Dünya Kadınlar Gününde kamuoyuna duyurulmuştur.

Eylem planının temel politika eksenleri; *Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği* olarak belirlenmiştir. Planda; beş temel politika eksenine ilişkin “5 Temel Amaç”, “20 Strateji”, “83 Faaliyet” yer almaktadır.

Öte yandan, 8 Mart kapsamında, Bakanlığımız tarafından, kadının güçlenmesine yönelik politikaların merkezi ve yerel düzeyde, bütüncül bir bakış açısıyla, etkin ve koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla “**Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu**” ve “**Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulları**” teşkil ettirilmesini konu alan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 8 Mart 2025 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. “**Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu**” temel olarak kadınlara yönelik sunulan hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla tüm çalışmaları izlemek, değerlendirmek, koordinasyon ve iş birliğini sağlamak üzere görev yapacaktır. Diğer taraftan, **Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulları** da kadının güçlenmesine ilişkin çalışmaların yerel düzeyde etkin şekilde yürütülmesi ve takibi amacıyla faaliyet sürdürecektir.

Bu çerçevede; Bakanlığımızca kadının güçlenmesine yönelik çalışmalar, Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı ve Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulları tarafından belirlenecek proje ve politikalar çerçevesinde yürütülecektir.

Türkiye’de kadının güçlenmesi konusunda ulusal mekanizma olan Bakanlığımızca uygulamaya konulan ve 2024-2028 yıllarını kapsayan “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı”nda 2028 yılına kadar kadınların ekonomik alanda güçlenmesine yönelik olarak belirlenen politikalar; kadınların çalışma hayatına daha aktif katılım sağlaması ve değişen işgücü piyasası dinamikleri doğrultusunda ekonomik hayatta söz sahibi olmasını sağlamak temel amacıyla kurgulanmıştır. Bahse konu belge, kadınları ve kız çocuklarını her alanda güçlendirmek amacıyla kurumlar arası iş birliğini geliştirmek üzere aşağıdaki politika eksenleri çerçevesinde kurgulanmıştır:

- Eğitim,
- Sağlık,
- Ekonomi,
- Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım,
- Çevre ve İklim Değişikliği.

Bahse konu dokümanın ‘Ekonomi’ başlığı altında belirlenen temel amaç, kadınların ekonomik olarak güçlenmesini sağlamak ve değişen işgücü piyasasına tam, eşit ve etkin katılımlarını desteklemektir. Bu doğrultuda, dokümanda belirlenen politika eksenleri aşağıda sıralanmaktadır;

1. Kadınların işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve insana yakışır işlerde istihdamlarını arttırmak için mevzuatın gözden geçirilerek iyileştirici düzenlemeler yapılması,
2. Kadınlara ve kız çocuklarına, ikiz dönüşüme (yeşil ve dijital dönüşüm) uyumlu işgücü piyasasında ihtiyaç duyulacak yeni beceri ve yetenekler kazandırılması,
3. Sürdürülebilir kalkınma için kadınların ekonomik güçlenmelerini desteklemek amacıyla eşitlik ve kapsayıcılık temelinde kamu ve özel sektörün dönüşümünün sağlanması,
4. Kadın girişimciliğinin her alanda desteklenmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapılması.

Bakanlığımız görev alanı kapsamında yürütülen projeler ve faaliyetler ise;

- Bakanlığımız tarafından kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi amacıyla ‘Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi’ ve ‘Türkiye’de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Projesi’ yürütülmüştür. Hâlihazırda ise ‘Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi’, ‘Hobin İşin Olsun Projesi’ ve ‘Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi’ devam etmektedir.
- Bu projelerin yanında kadınların ekonomik ve toplumsal hayata katılımlarının güçlendirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile “Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü” ve TÜBİTAK ile “Bilimsel Araştırma-Geliştirme, Yenilik ve Bilimsel Etkinlik İş Birliği Protokolü” imzalanmış olup, “kadingirisimci.gov.tr” web sitesi erişime açılmıştır. Bahse konu web sitesinde Kadın Kooperatifleri Ağın’a kayıtlı kadınlar için “Ben De Varım” uygulaması hayata geçirilmiştir. Ayrıca, kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı iş birliğinde imzaladığımız “Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü” çerçevesinde çalışmalar yürütülmüştür.
- Bu çalışmaların yanı sıra; kadın istihdamının artırılması, kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile “IPARD Programına İlişkin İş Birliği Protokolü”, İŞKUR ile “İş Pozitif Programı İş Birliği Protokolü”, OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ile “OSTİM İş Birliği Protokolü”, Hepsiburada ile “Türkiye’nin Girişimci Kadınları İşbirliği Protokolü”, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile “Kadınların ve Engelli Bireylerin Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımlarının Güçlendirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü” ve Reges Elektrik ile “Kadınlar için Enerji Okulu İşbirliği Protokolü” imzalanmış olup, Protokoller kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

Öte yandan, Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak

üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programları, kadınların yoksulluktan daha fazla etkilendiği ve yoksulluk riski ile daha fazla karşılaştığı gerçeğinden hareketle özellikle düzenli yardım programlarında kadın hak sahipliğini destekler nitelik taşımaktadır. Nitekim düzenli sosyal yardım hak sahiplerinin %61'ini kadınlar oluşturmaktadır.

Hak sahiplerinin kadın olduğu Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım, Şartlı Sağlık Yardımı, Doğum Yardımı, Asker Ailelerine Yönelik Yardım, Çoklu Doğum Yardımı gibi düzenli yardımlar gerçekleştirilmektedir. Söz konusu yardım programlarında ödemelerin kadınlara yapılması öncelenmektedir.

Ayrıca Proje desteklerinde kadınları hedefleyen kota ve hibe uygulamaları ile Aile Destek Merkezi (ADEM) ve Sosyal Dayanışma Merkezi (SODAM) Projeleri gibi kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını artırıcı uygulamalar hayata geçirilmiştir. Özellikle son dönemde kadınların sürdürülebilir gelir elde etmelerine katkı sağlamak amacıyla ADEM ve SODAM Projelerinin daha etkili yürütülebilmesi için paydaşlarımızla etkili iş birlikleri geliştirilmektedir.

Bu merkezlerde kursiyerlerimizin psikososyal, sosyokültürel, mesleki ve kişisel yönden gelişimlerinin ve toplumsal entegrasyonlarının sağlanması amacıyla kurslar düzenlenmekte ve kurslara düzenli katılım sağlayan kursiyerlerimize aylık teşvik ödemeleri yapılmaktadır.

Öte yandan kursiyerlerimize milli ve manevi değerler, aile içi eğitim, çocuk bakımı ve kişisel gelişim vb. konularda eğitim ve seminerler düzenlenmektedir. Ayrıca belirli aralıklarda düzenlenen kermesler aracılığı ile de kadınların merkezlerimizde üretmiş oldukları ürünlerden gelir elde etmeleri sağlanmaktadır.

İlave olarak sosyal yardım istihdam bağlantısı kapsamında çalışabilir durumda olan kadınlar istihdama yönlendirilmek üzere İŞKUR sistemine kaydedilmektedir. Böylelikle kadınların ekonomik ve sosyal statülerinin güçlenmesi ile toplumsal hayata katılımlarının artması hedeflenmektedir.

2025 yılı bütçemizde sadece Kadının Güçlenmesi Programına ayırdığımız miktar yaklaşık 6 milyar liradır. Evde bakım ücreti, SED ödemeleri, doğum yardımları, eşi vefat eden, engelli ve 65 yaş üstü kadınlara verilen destekler, ADEM ve SODAM projeleri ve genel sağlık sigortası primleriyle birlikte 2025 yılında kadınlar için bütçemizde ayrılan toplam tutar 206 milyar 19 milyon 243 bin liradır. Bu rakamlarla birlikte Bakanlığımız toplam bütçesinin yüzde 50,6'sının kadınlara ayırdığı anlaşılmaktadır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.